

Επανάληψη: Κεφάλαιο Δ΄ Αρχαϊκή εποχή (800-479π.Χ.)

Θεματικές ενότητες: Η πόλη – κράτος και η εξέλιξη του πολιτεύματος.

Το κράτος της Σπάρτης

Η Αθήνα από τη βασιλεία στην αριστοκρατία

Αθήνα: πορεία προς τη δημοκρατία.

Μελετήστε από : 1. Ιστορία του Αρχαίου Κόσμου (σελ. 42-53)

2. Φύλλα εργασίας (που δόθηκαν στην τάξη)

1. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των πιο κάτω προτάσεων ως σωστό ή λάθος.

1.1. Ένα από τα συστατικά στοιχεία της πόλης – κράτους είναι η ακρόπολη.

1.2. Το πρώτο πολίτευμα στην Αθήνα ήταν η δημοκρατία.

1.3. Στο πολίτευμα της Ολιγαρχίας την εξουσία την ασκούσαν αυτοί που είχαν δύναμη εξαιτίας του χρήματος που κέρδιζαν από το εμπόριο, ναυτιλία, βιοτεχνία.

1.4. Στο πολίτευμα της αριστοκρατίας την εξουσία την ασκούν αυτοί που είχαν μεγάλες εκτάσεις γης.

1.5. Ο πρώτος νομοθέτης της Αθήνας ήταν ο Κλεισθένης.

1.6. Ο σπουδαιότερος νομοθέτης στη Σπάρτη ήταν ο Λυκούργος.

2. Να αντιστοιχήσετε τους όρους της στήλης Α με την ερμηνεία τους στη στήλη Β.

Στήλη Α	Στήλη Β
1. Απέλλα	Α) ευθύνη για τα στρατιωτικά θέματα στην Αθήνα.
2. Εκκλησία του Δήμου	Β) η συνέλευση όλων των Σπαρτιατών.
3. Άρειος Πάγος	Γ) ευθύνη για τη σύγκληση της Εκκλησίας του Δήμου.
4. Άρχοντας – βασιλιάς	Δ) ευθύνη για δικαστικά θέματα.
5. Επώνυμος άρχοντας	Ε) ευθύνη της τήρησης των νόμων.
6. Έξι θεσμοθέτες	Στ) θρησκευτική εξουσία.
7. Πολέμαρχος	Ζ) η συνέλευση όλων των Αθηναίων πολιτών.

1		2		3		4		5		6		7	
---	--	---	--	---	--	---	--	---	--	---	--	---	--

3. Να συμπληρώσετε την κάθε μία από τις πιο κάτω προτάσεις με μία από τις τρεις επιλογές που ακολουθούν, ώστε να σχηματιστεί μία ιστορικά ορθή πρόταση.

3.1. Οι **εἰλωτες** στη Σπάρτη ήταν:

(α) δούλοι (β) έμποροι (γ) τεχνίτες

3.2. Οι **περίοικοι** στη Σπάρτη ασχολούνταν με:

(α) εμπόριο (β) τη γη (γ) ναυτιλία

3.3. Τους πιο **αυστηρούς νόμους στην Αθήνα** τους έγραψε ο:

(α) Κλεισθένης (β) Σόλων (γ) Δράκοντας

3.4. Επικεφαλής της **θηρησκευτικής και στρατιωτικής εξουσίας στη Σπάρτη** ήταν:

(α) δύο Βασιλείς (β) πέντε έφοροι (γ) γερουσία

3.5. Για την **άμυνα της Σπάρτης** και τις **εξωτερικές σχέσεις** υπεύθυνοι ήταν:

(α) δύο Βασιλείς (β) πέντε έφοροι (γ) γερουσία

3.6. Για την **προετοιμασία των θεμάτων** που θα συζητούσαν στην Απέλλα υπεύθυνοι ήταν:

(α) δύο Βασιλείς (β) πέντε έφοροι (γ) γερουσία

4. Να γράψετε σύντομα κατατοπιστικά σημειώματα με βάση τα ζητούμενα των παρενθέσεων.

4.1. **Οπλιτική φάλαγγα**

(τι ήταν, ποιοι συμμετείχαν, ποιος ο σκοπός της, ποιες οι συνέπειές της για την εξέλιξη της πόλης-κράτους)

4.2. **Λακωνισμός**

(τι ήταν, σε ποια πόλη -κράτος, ποια η αξία του)

4.3. **Ξενηλασία**

(τι ήταν, σε ποια πόλη – κράτος, ποιος ο σκοπός της)

5. Να απαντήσετε στις πιο κάτω ερωτήσεις ανάπτυξης.

(α) **«Ο Σόλων ήταν ένας από τους σπουδαιότερους νομοθέτες όχι μόνο στην αρχαία Αθήνα αλλά και σε ολόκληρο τον κόσμο».**

1. Να αναφέρετε **το περιεχόμενο** και **τον σκοπό** του νομοθετικού του έργου
2. Να παρουσιάσετε **τις αλλαγές** που έκανε **στο πολίτευμα** της Αθήνας.

(β) « Ο Κλεισθένης χαρακτηρίστηκε ως ο πατέρας του δημοκρατικού πολιτεύματος».

Να γράψετε μία παράγραφο στην οποία να τεκμηριώσετε την άποψη αυτή με αναφορές στο νομοθετικό έργο και τις αλλαγές που έκανε στην Αθήνα.

6. Πηγή

Η Σπαρτιατική αγωγή ήταν το πιο βασικό χαρακτηριστικό της αρχαίας Σπάρτης, ένα χαρακτηριστικό που έκανε τη Σπάρτη εντελώς διαφορετική από τις άλλες ελληνικές πόλεις και έδειχνε απόλυτα τον καθαρά στρατιωτικό χαρακτήρα των Λακεδαιμονίων και τη φοβερή στρατιωτική μηχανή που είχε η πόλη της Σπάρτης. Οι γονείς ανέτρεφαν το αρσενικό παιδί τους μόνο μέχρι την ηλικία των επτά χρόνων. Μετά την ευθύνη για την ανατροφή των αγοριών αναλάμβανε η Σπαρτιατική Πολιτεία. Από τα επτά τους χρόνια τα αγόρια της Σπάρτης σκληραγωγούνταν. Από τα δεκατρία τους μάθαιναν να παλεύουν, να επιζούν μόνα τους σε σκληρές συνθήκες, να τρώνε λίγο. Μάθαιναν ακόμα γραφή και ανάγνωση, χορό και μουσική. Τα κορίτσια μάθαιναν επίσης χορό, μουσική, γράμματα και γύμναζαν το σώμα τους ώστε να γίνουν υγιείς γυναίκες και να γεννήσουν υγιή και δυνατά παιδιά.

Αρχαία Ελληνική Ιστορία (από το Διαδίκτυο, διασκευή)

Αφού μελετήσετε προσεκτικά την πιο πάνω πηγή να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα.

(α) Να παρουσιάσετε **το περιεχόμενο** και **τον σκοπό της αγωγής των νέων** (αγοριών και κοριτσιών) στην **αρχαία Σπάρτη**.

(β) Να αναφέρετε αν η πιο πάνω πηγή είναι **πρωτογενής ή δευτερογενής**. Να **τεκμηριώσετε** την απάντησή σας.